

Perustiedot	
Hankkeen (HE /asetus/strategia) nimi suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi	Kansallinen liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelma National programme for distribution infrastructure for alternative fuels in Finland Det nationella programmet för distributionsinfrastrukturen för alternativa drivmedel
Toimielimen/strategian tyyppi	EU-asetuksen (jakeluinfra-asetus AFIR:in ((EU) 2023/1804) edellyttämä kansallinen ohjelma
VAHVA-numero	<i>perustetaan myöhemmin</i>
Hankeikkuna-tunniste	<i>perustetaan myöhemmin</i>

Aikataulu		
Hankkeen asettamispäivä	7.11.2023	
Hankkeen toimikausi	11/2023 – 12/2025	
Etapit	<i>Toimenpide</i>	<i>Arvio aikataulusta</i>
	Hanke alkaa	7.11.2023
	LVM:ssä valmistellaan luonnos kansalliseksi ohjelmaksi	marraskuu 2023-tammikuu 2024
	Sidosryhmätyöpajat liikennemuodoittain ohjelmaluonnoksen pohjalta, yht. noin 8 kpl	helmi-huhtikuu 2024
	Ohjelmaluonnoksen muokkaus työpajojen pohjalta	helmi-toukokuu 2024
	Ohjelmaluonnoksen johtoryhmäkäsittely ennen lausuntokierrosta	toukokuu 2024
	Julkinen kuulemistilaisuus	kesäkuu 2024
	Lausuntokierros	kesä-heinäkuu 2024
	Ohjelman viimeistely ja johtoryhmäkäsittely	elo-lokakuu 2024
	Ohjelman käsittely puhtaan energian, ympäristön ja huoltovarmuuden ministerityöryhmässä	loka-marraskuu 2024
	Ohjelman käänös ja toimitus Euroopan komissiolle	31.12.2024 mennessä
	Komission kommentit ohjelmaan	vuoden 2025 ensimmäinen puolisko syksy 2025
	Komission kommenttien huomioiminen ohjelmassa	syksy 2025
	Peyh ministerityöryhmä käsittelee ohjelman, hyväksyntä VN yleisistunnossa	noin lokakuu 2025
	Ohjelman toimitus komissiolle	31.12.2025 mennessä

Kuvaus	
Tavoitteet	Hankkeen tavoite on edistää fossiilisille liikennepolttoaineille vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran rakentumista ja infran kehittymisen seurantaa.
Nykytilanne tai lähtökohdat (miksi hanke on käynnistetty?)	<p>EU:n vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfra-asetus (AFIR) edellyttää kansallisen toimintakehyksen laatimista. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan laaditaan vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon laajentamista koskeva toimintaohjelma.</p> <p>Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran kehittyminen on keskeinen liikenteen puhtaan energian siirtymän mahdollistaja. Etenkin satamien osalta se on myös EU-tukien menestyksekkään hakemisen ja saamisen edellytys, sillä suurimmilta satamilta vaaditaan tietyn tasoista vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfraa alusliikenteelle.</p> <p>Suomessa henkilöautoja palveleva julkinen sähkölatausinfra on kehittynyt rinnan autokannan kanssa jo melko kattavaksi, erityisesti vilkkaimmin liikennöidyillä alueilla. Raskaan tieliikenteen, meri- ja lentoliikenteen siirtymä sekä jakeluinfran kehittyminen ovat alkuvaiheessa. AFIR-asetuksen vaatimuksiin pääsemiseksi tarvitaan ja infran markkinalähtöisen kehittymisen saavuttamiseksi tarvitaan vielä lisätoimia.</p>
Vaikutukset ja hyödyt	Hankkeessa tuotettava ohjelma antaa ajantasaisen kuvan liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakelun tilasta kaikissa liikennemuodoissa ja listaa tarvittavat, toteuttamiskelpoiset toimet markkinan kehittymisen edistämiseksi Suomessa. Ohjelmaa hyödynnetään jakeluinfran kehittämisessä ja kehittymisen seurannassa sekä AFIR-asetuksen edellyttämässä raportoinnissa.
Tiivistelmä (enint. 350 merkkiä)	Ohjelma sisältää päivitetyn arvion jakeluinfran kehityksestä sekä infraa ja ajoneuvokantaa koskevat tavoitteet ja tarvittavat toimenpiteet. Tavoitteena on infran markkinalähtöinen kehittyminen, mutta taloudellisesti toteuttamiskelpoisia kannusteita sekä mahdollisuuksia veloitteiden asettamiselle tarkastellaan.
Tilannekuvaus	Liikenne- ja viestintäministeriö julkaisi maaliskuussa 2023 tieliikenteen uusien polttoaineiden jakeluinfraohjelman, joka laadittiin laajassa yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Ohjelmaa tiivistetään ja

	<p>päivitetään tieliikenteen osalta ministeriössä sekä siihen lisätään meri-, lento- ja raideliikennettä koskevat osiot yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa. Työssä huomioidaan yhteydet liikennejärjestelmän ja maankäytön suunnitteluun ja hyödynnetään myös pohjoismaisten verokkimaiden kokemuksia jakeluinfran kehittämisestä.</p> <p>Jakeluinfran kehittäminen vaatii poikkisektoraalista yhteistyötä. Liikenteen jakeluinfra kytkeytyy laajemmin energiantuotantoon ja jakeluverkkoihin sekä maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseen. Yritykset tuottavat ja käyttävät jakeluinfraa ja kehittävät vientipotentiaaliensa merkittäviä infraratkaisuja. Laaja osallistuminen mahdollistetaan keskeisten sidosryhmien kanssa järjestettävillä osallistavilla työpajoilla, kuulemistilaisuudella sekä lausuntokierroksella.</p>
--	---

Yhteydet	
Suhde hallitusohjelmaan; toimenpidealue	PMI Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan yhdessä elinkeinoelämän kanssa laaditaan toimenpideohjelma vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon laajentamiselle pääväylillä (6.5 Toimivat asuntomarkkinat ja sujuva liikenne). Hallitusohjelman mukaan hallitus jatkaa arjen kustannuksia lisäämättömiä toimia liikenteen päästöjen vähentämiseksi, kuten kaasu- ja sähköautolatausverkoston kehittämistä ja käyttövoimamuutoksen helpottamista erityisesti raskaassa liikenteessä (7.4 Suomi kasvattaa ilmastokädenjälkeään ja etenee hiilineutraalisuuteen vaikuttavin ja kestävin keinoin). Lisäksi hallitusohjelman (6.5) mukaan turvataan suomalaisen merenkulun ja kattavan satamaverkoston toimintaedellytykset sekä kytkeytyminen TEN-T-verkkoon.
Hanke liittyy lainsäädäntöön	EU:n jakeluinfra-asetus AFIR ((EU) 2023/1804) edellyttää kansallisen toimintakehyksen laatimista.
Hanke liittyy talousarvioon	Hankkeessa nousee esiin toimenpide-ehdotuksia, jotka edellyttäisivät rahoitusta talousarviosta.

Henkilöt ja työryhmät	
Vastuhenkilö (<i>Hankeikkunassa</i>)	Tuuli Ojala
Yhteyshenkilö (<i>Hankeikkunassa</i>)	Tuuli Ojala
Työryhmät	Ei työryhmää. Hallinnonalan sisäinen valmisteluryhmä LVM, Traficom ja Väylävirasto. Keskeisiä ministeriöitä (TEM, VM, YM) ja virastoja (Traficom, Energiavirasto) pyydetään nimeämään edustajat poikkihallinnollista valmistelua tukevaan sihteeristöön. Sidosryhmiä (ml. elinkeinoelämän etujärjestöt ja yritykset) kuullaan laajasti ja vuorovaikutteisesti.

Mahdolliset selvitykset (vaikutusarviointi, oikeudellinen analyysi, ym.)	
Sisäinen selvitys (LVM/virasto)	Traficomin laatimaa nykytilan kuvausta jakeluinfrastrasta päivitetään ja täydennetään muita liikennemuotoja koskevilla tiedoilla virkatyönä.
Ulkoinen selvitys (akateeminen, konsultit, VNTEAS, ym.)	Vaihtoehtoisten käyttövoimien markkinaa kuvaava ajoneuvokantaennuste saadaan syksyn 2023 ja kevään 2024 aikana käynnissä olevasta liikenteen päästöjen skenaariotyöstä. Jakeluinfran tukien (TEM, YM) vaikuttavuudesta valmistuu VN TEAS -selvitys keväällä 2024. Tieliikenteen jakeluinfraohjelman yhteydessä laadittiin selvitys raskaan liikenteen sähkönjakeluinfran kehittämiseen liittyvistä tarpeista.

Taloustiedot	
Budjetti (€)	Tehdään virkatyönä ja jo käynnissä olevia/käynnistyviä muita hankkeita hyödyntäen
Työmääräarvio (htv)	Ministeriössä ja virastoissa yhteensä 0,5 htv
Rahoitusmomentti	-

Linkit	
Linkin nimi ja www-osoite hankeikkunalinkki, selvitykset, tutkimukset, EU- ja kv-materiaali, muuta	Tulee myöhemmin Linkki tieliikenteen jakeluinfraohjelman valmisteluun https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM016:00/2022

Vastuuvirkamiehet	
Vastuuyksikkö	VIY
Vastuullinen yksikön päällikkö	Päivi Antikainen
Vastuuvirkamies	Tuuli Ojala
Tukivirkamies	Niina Honkasalo, Eero Hokkanen, Saara Jääskeläinen Emmi Simonen
Muut tukivirkamiehet ministeriössä	Vahvistuu myöhemmin (VKE) Lisäksi palveluosaston ja tieto-osaston sekä vaikutusten arviointi -yksikön asiantuntijoita konsultoidaan valmistelussa.
Tekninen tukivirkamies	Vahvistuu myöhemmin

Viestintä	
Viestintä ja vuorovaikutus	Valmistelusta viestitään avoimesti ja vuorovaikutteisesti

Sidosryhmätoiminta	
Asianosaisten kuuleminen	Sidosryhmille kohdenneet kuulemistilaisuudet ja muu yhteistyö
Muu vuorovaikutus	hankeikkuna

Jälkiarviointi

AFIR-asetus edellyttää ohjelman etenemisestä raportointia säännöllisin väliajoin.
Ensimmäinen edistymisraportti toimitettava joulukuussa 2027.

Hankepäättöksen käsittely

Osaston johtoryhmän puolto	27.10.2023
Virkamiesjohtoryhmän puolto	2.11.2023
Ministerin johtoryhmän tai ministerin hyväksyntä	7.11.2023